

LIETUVOS ARCHYVŲ DEPARTAMENTO
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS GENERALINIO DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S

**DĖL ELEKTRONINIŲ PARAŠŲ PASIRAŠYTO KOMPIUTERIO SKAITOMO
ELEKTRONINIO DOKUMENTO SPECIFIKACIJOS MDOC-V1.0 PATVIRTINIMO**

2010 m. rugpjūčio 25 d. Nr. V-42
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 8 d. nutarimu Nr. 197 (Žin., 2002, Nr. [15-590](#); 2005, Nr. 12-368), 6.1 ir 10.6 punktais, tvirtinu Elektroniniu parašu pasirašyto kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento specifikaciją MDOC-V1.0 (pridedama).

GENERALINIS DIREKTORIUS

VIDAS GRIGORAITIS

PATVIRTINTA
Lietuvos archyvų departamento prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
generalinio direktoriaus
2010 m. rugpjūčio 25 d.
įsakymu Nr. V-42

ELEKTRONINIŲ PARAŠŲ PASIRAŠYTO KOMPIUTERIO SKAITOMO ELEKTRONINIO DOKUMENTO SPECIFIKACIJA MDOC-V1.0

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Elektroniniu parašu pasirašyto kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento specifikacija MDOC-V1.0 (toliau – MDOC-V1.0 specifikacija) nustato elektroniniu parašu pasirašyto kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento (toliau – kompiuterio skaitomas elektroninis dokumentas) loginę ir fizinę struktūrą, fizinės struktūros rinkmenų formatus, elektroninių parašų formatus, jų sudarymo bei tikrinimo reikalavimus.

2. Kompiuterio skaitomas elektroninis dokumentas turi atitikti Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento specifikacijoje ADOC-V1.0, patvirtintoje Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2009 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V-60 (Žin., 2009, Nr. [108-4574](#)), ir MDOC-V1.0 specifikacijoje nustatytus elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento reikalavimus.

3. MDOC-V1.0 specifikacijoje vartojamos sąvokos:

Kompiuterio skaitomas formatas – struktūrizuotų duomenų rinkmenos formatas.

Atvaizdavimo aprašo rinkmena – rinkmena, atvaizduojanti kompiuterio skaitomos rinkmenos turinio informaciją žmogui suprantama forma.

Atvaizdavimo aprašo formatas – atvaizdavimo aprašo rinkmenos formatas.

Kompiuterio skaitomas elektroninis dokumentas – elektroniniu parašu pasirašytas elektroninis dokumentas, kurio turinį ar dalį turinio sudaro kompiuterio skaitomas formatas.

Kitos MDOC-V1.0 specifikacijoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento specifikacijos reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2008 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. V-119 (Žin., 2008, Nr. [118-4488](#)), Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento specifikacijoje ADOC-V1.0, patvirtintoje Lietuvos archyvų departamento generalinio direktoriaus 2009 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V-60 (Žin., 2009, Nr. [108-4574](#)) (toliau – ADOC-V1.0 specifikacija), ir kituose teisės norminiuose aktuose.

II. KOMPIUTERIO SKAITOMO ELEKTRONINIO DOKUMENTO STRUKTŪRA

4. Kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento pakuotės fizinė struktūra ir ją sudarančių dalių tarpusavio sąsajos, metaduomenys, elektroniniai parašai turi visiškai atitikti ADOC-V1.0 specifikacijos nustatytus reikalavimus.

5. Kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento turinys rengiamas vadovaujantis ADOC-V1.0 specifikacijos reikalavimais tiek, kiek jie neprieštarauja MDOC-V1.0 specifikacijos 8–11 punktuose nustatytiems reikalavimams.

6. Kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento pakuotėje turi būti tekstinė rinkmena „mimetype“, įdėta vadovaujantis ADOC-V1.0 specifikacijos II skyriuje nustatytais reikalavimais, kurios turinyje turi būti nurodytas MIME tipo žymuo.

7. Kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento specifikacijos formato, turinio, parašų ir metaduomenų tikrinimas vykdomas ADOC-V1.0 specifikacijos VI skyriuje nustatytais etapais, papildomai įtraukiant atitikties MDOC-V1.0 specifikacijos II ir III skyriuose

nustatytiems reikalavimams patikrą.

III. KOMPIUTERIO SKAITOMO ELEKTRONINIO DOKUMENTO TURINYS

8. Kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento turinį sudaro šios dalys:

8.1. privaloma pagrindinio dokumento rinkmena, sudaryta vienu iš MDOC-V1.0 specifikacijos 1 priedo 1, 2 ir 5 punktuose nustatytų formatų (1 priedas);

8.2. MDOC-V1.0 specifikacijos 1 priede nustatyto formato viena privaloma pagrindinio dokumento priedo rinkmena MDOC-V1.0 specifikacijos 2 priedo 2–5 punktuose nustatytais atvejais ir priedo neprivalomų vieno arba kelių priedų rinkmenos MDOC-V1.0 specifikacijos 2 priedo 2–4 punktuose nustatytais atvejais;

8.3. MDOC-V1.0 specifikacijos 1 priede nustatyto formato pagrindinio dokumento neprivalomų vieno arba kelių priedų rinkmenos MDOC-V1.0 specifikacijos 2 priedo 1–5 punktuose nustatytais atvejais.

9. Pagal MDOC-V1.0 specifikaciją rengiamų kompiuterio skaitomų elektroninių dokumentų turinyje negali būti pridedamų dokumentų.

10. Kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento turinio pagrindinio dokumento ir priedų rinkmenų formatai (1 priedas) turi atitikti konkretų formatą aprašančio standarto ar rekomendacijos reikalavimus.

11. Kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento turinys sudaromas tokia tvarka:

11.1. kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento turinys sudaromas vienu iš MDOC-V1.0 specifikacijos 2 priedo 1–5 punktuose nurodytų būdų;

11.2. kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento turinio pagrindinio dokumento privalomi priedai gali turėti kitų priedų (2 priedas);

11.3. kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento turinio pagrindinio dokumento neprivalomi priedai negali turėti kitų priedų;

11.4. kiekvieno tvirtinimo paskirties parašu, kuriuo pasirašomas pagrindinis dokumentas, turi būti pasirašomas ir pagrindinio dokumento privalomas priedas bei šio priedo priedai, jei tokių yra;

11.5. pagrindinio dokumento ir jo privalomų priedų turinio informacija turi sutapti.

IV. ATVAIZDAVIMO REIKALAVIMAI

12. Kompiuterio skaitomos rinkmenos informacija turi būti atvaizduojama statiškai ir nekisti laikui bėgant. Informacijai atvaizduoti neturi būti naudojami garso ar vaizdo efektai, vaizdas turi būti formuojamas nenaudojant informacinių išteklių, esančių už kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento pakuotės ribų.

13. Atvaizdavimo aprašo rinkmenų ištekliams (pvz., piešiniams) identifikuoti turi būti naudojamos reliatyvios, pakuotės šakniniame kataloge esančios URI nuorodos (angl. *relative-ref*), sudaromos pagal RFC 3986 „Universalis išteklių identifikatorius (URI): Bendroji sintaksė“ rekomendacijas. Neturi būti absoliučių URI nuorodų, taip pat nuorodų ar jų fragmentų, žyminčių už pakuotės ribų esančias rinkmenas ar katalogus.

14. Pakopinių stilių lentelių formato (1 priedo 4.1 punktas) rinkmenos informacijai atvaizduoti turi būti naudojamos tik ekrano (angl. *screen*) tipo daugialypės terpės priemonės.

15. XSL transformacijų formato (1 priedo 4.2 punktas) rinkmenose negali būti naudojami:

15.1. *xsl:include* ir *xsl:import* instrukcijos;

15.2. W3C rekomendacijos „XSL transformacijos“ [8] 2.7 skyriuje „Embedding Stylesheets“ aprašytos įdėtinės stilių lentelės;

15.3. W3C rekomendacijos „XSL transformacijos“ [8] 12.1 skyriuje „Multiple Source Documents“ aprašyta funkcija *document()*;

15.4. W3C rekomendacijos „XSL transformacijos“ [8] 12.4 skyriuje „Miscellaneous

Additional Functions“ aprašyta *system-property()* funkcija;

15.5. W3C rekomendacijos „XSL transformacijos“ [8] 13 skyriuje „Messages“ aprašyta *xsl:message* instrukcija;

15.6. W3C rekomendacijos „XSL transformacijos“ [8] 14 skyriuje „Extensions“ aprašytas išplėtimų mechanizmas.

16. XSL formatavimo objektų formato (1 priedo 4.3 punktas) rinkmenose negali būti naudojami W3C rekomendacijos „Išplėstinė stilių lentelių kalba XSL“ [7] 6.9 skyriuje „Dynamic Effects: Link and Multi Formatting Objects“ ir 7.23 skyriuje „Properties for Dynamic Effects Formatting Objects“ aprašyti dinaminiai ir 7.7 skyriuje „Common Aural Properties“ aprašyti garso efektai.

17. Atlikus XSL transformaciją turi būti sukurta viena iš šių formatų rinkmenų:

17.1. HTML formato rinkmena, atitinkanti W3C rekomendacijos „Hiperteksto dokumentų aprašų kalba“ 4.01 versiją [3];

17.2. XHTML formato rinkmena, atitinkanti W3C rekomendacijos „Išplėstinė hiperteksto dokumentų aprašų kalba (antras leidimas)“ 1.0 versijos [4] reikalavimus;

17.3. XSL formatavimo objektų formato rinkmena, atitinkanti W3C rekomendacijos „Išplėstinė stilių lentelių kalba (XSL)“ 1.1 versiją [7] ir MDOC-V1.0 specifikacijos 15 punkte nustatytus reikalavimus.

18. HTML ir XHTML formato rinkmenos turi atitikti šiuos reikalavimus:

18.1. šiose rinkmenose negali būti naudojamos scenarijų kalbos;

18.2. šiose rinkmenose gali būti naudojamos įdėtinės pakopinių stilių lentelės (2.1 versija) [2];

18.3. rinkmenose esantys ištekliai (pvz., piešinių) turi atitikti MDOC-V1.0 specifikacijos 13 punkto reikalavimus.

**KOMPIUTERIO SKAITOMO ELEKTRONINIO DOKUMENTO TURINIO
RINKMENŲ FORMATAI**

Eil. Nr.	1. ABBYY eFormFiller duomenų formatas	
1.1.	Formato pavadinimas – Rinkmenos plėtinys – Rinkmenos MIME tipo žymuo –	ABBYY eFormFiller duomenų formatas ffdta application/vnd.abbyy.eformfiller.data
	2. Išplėstinės dokumentų aprašų kalbos (XML) formatas	
2.1.	Formato pavadinimas – Rinkmenos plėtinys – Rinkmenos MIME tipo žymuo – Formatą aprašantis standartas –	Išplėstinės dokumentų aprašų kalbos (XML) formatas, 1.0 versija xml text/xml W3C rekomendacija „Išplėstinė dokumentų aprašų kalba (penktas leidimas)“ (angl. „Extensible Markup Language – XML (Fifth Edition)“), http://www.w3.org/TR/2008/REC-xml-20081126/ , 2008
	3. ABBYY eFormFiller šablonų formatas	
3.1.	Formato pavadinimas – Rinkmenos plėtinys – Rinkmenos MIME tipo žymuo –	ABBYY eFormFiller šablonų formatas, 1.1, 1.2 versijos mxfd application/vnd.abbyy.eformfiller.form
	4. Atvaizdavimo aprašo formatai	
4.1.	Formato pavadinimas – Rinkmenos plėtinys – Rinkmenos MIME tipo žymuo – Formatą aprašantis standartas –	Pakopinių stilių lentelių (angl. <i>Cascading Style Sheets</i>) formatas, 2.1 versija css text/css W3C rekomendacija „Pakopinės stilių lentelės“ (angl. „Cascading Style Sheets“), http://www.w3.org/TR/CSS2/ W3C Candidate Recommendation, 08 September 2009
4.2.	Formato pavadinimas – Rinkmenos plėtinys – Rinkmenos MIME tipo žymuo – Formatą aprašantis standartas –	XSL transformacijų formatas, 1.0 versija (XSLT 1.0) xsl, xslt application/xslt+xml W3C rekomendacija „XSL transformacijos“ (angl. „XSL Transformations“), http://www.w3.org/TR/1999/REC-xslt-19991116/ W3C Recommendation 16 November 1999

4.3.	Formato pavadinimas – Rinkmenos plėtinys – Rinkmenos MIME tipo žymuo – Formatą aprašantis standartas –	XSL formatavimo objektų formatas, 1.1 versijos (XSL-FO 1.1) fo application/xml W3C rekomendacija „Išplėstinė stilių lentelių kalba (XSL)“ (angl. „Extensible Stylesheet Language (XSL)“), http://www.w3.org/TR/2006/REC-xsl11-20061205/ W3C Recommendation 05 December 2006
5. Vektorinės grafikos vaizdų ir teksto formatai		
5.1.	Formato pavadinimas – Rinkmenos plėtinys – Rinkmenos MIME tipo žymuo – Formatą aprašantis standartas –	Ilgalaikio saugojimo PDF rinkmenos formatas (PDF/A) pdf application/pdf* LST ISO 19005-1 „Dokumentų tvarkyba. Ilgalaikio saugojimo elektroninio dokumento rinkmenos formatai. 1 dalis. PDF 1.4 „PDF/A-1“ naudojimas (tapatus ISO 19005-1)“
5.2.	Formato pavadinimas – Rinkmenos plėtinys – Rinkmenos MIME tipo žymuo – Formatą aprašantis standartas –	PDF rinkmenos formatas pdf application/pdf LST ISO 32000-1 „Dokumentų tvarkyba. PDF formatai. 1 dalis. PDF 1.7 (tapatus ISO 32000-1)“
6. Taškinės grafikos vaizdų formatai		
6.1.	Formato pavadinimas – Rinkmenos plėtinys – Rinkmenos MIME tipo žymuo – Formatą aprašantis standartas –	Žymėtosios atvaizdų rinkmenos (TIFF) formatai tif, tiff image/tif, image/tiff, image/tiff-fx LST ISO 12234-2 „Elektroninis nejudamojo vaizdo vizualizavimas. Keičiamoji atmintinė. 2 dalis. TIFF/EP vaizdo duomenų formatai (tapatus ISO 12234-2)“
6.2.	Formato pavadinimas – Rinkmenos plėtinys – Rinkmenos MIME tipo žymuo – Formatą aprašantis standartas –	Fotografinių vaizdų saugojimo (JPEG) formatai jpg, jpeg, jfif image/jpeg LST ISO/IEC 10918-1 „Informacijos technologija. Nejudamųjų tolydžiojo atspalvio vaizdų skaitmeninė spūda ir kodavimas. 1 dalis. Reikalavimai ir gairės (tapatus ISO/IEC 10918-1)“
6.3.	Formato pavadinimas – Rinkmenos plėtinys – Rinkmenos MIME tipo žymuo –	<i>Perkeliamosios tinklo grafikos (PNG) formatai</i> png image/png

	Formatą aprašantis standartas –	LST ISO/IEC 15948 „Informacijos technologija. Kompiuterinė grafika ir vaizdų apdorojimas. Internetinės grafikos (PNG) formatas. Funkcijų aprašas (tapatus ISO/IEC 15948)“
7. MDOC-V1.0 specifikaciją atitinkančio elektroninio dokumento rinkmenos formatas		
7.1.	Formato pavadinimas – Rinkmenos plėtinys – Rinkmenos MIME tipo žymuo – Formatą aprašantis standartas –	MDOC elektroninis dokumentas mdoc application/vnd.lt.archyvai.mdoc-2010 Elektroniniu parašu pasirašyto kompiuterio skaitomo elektroninio dokumento specifikacija MDOC-V1.0

* *PDF/A nuo kito PDF formato atskiriamas pagal metaduomenų vardų sritį: prefiksas – pdfaid, URI – <http://www.aiim.org/pdfa/ns/id/>.*

**KOMPIUTERIO SKAITOMO ELEKTRONINIO DOKUMENTO TURINIO
SUDARYMO BŪDAI**

Eil. Nr.	Pagrindinio dokumento rinkmenos formatas	Privalomi pagrindinio dokumento priedai			Neprivalomi pagrindinio dokumento priedai	
		Rinkmenos formatas	Priedų skaičius	Priedo priedai (neprivalomi)	Rinkmenos formatai	Priedų skaičius (jei yra)
1.	ABBYY eFormFiller duomenų formatas (<i>ffdata</i>)	-	-	-	ABBYY eFormFiller šablonų formato rinkmena (<i>mxf</i>)	Vienas
					Vektorinės grafikos vaizdų ir teksto formatai (<i>pdf</i>)	Vienas ar keli
					Taškinės grafikos vaizdų formatai (<i>tiff, jpg, png</i>)	Vienas ar keli
2.	ABBYY eFormFiller duomenų formatas (<i>ffdata</i>)	Atvaizdavimo aprašo formatai (<i>css, xsl, xslt, fo</i>)	Vienas	Vienas ar keli taškinės grafikos vaizdų formatų (<i>tiff, jpg, png</i>) priedai	Vektorinės grafikos vaizdų ir teksto formatai (<i>pdf</i>)	Vienas ar keli
					Taškinės grafikos vaizdų formatai (<i>tiff, jpg, png</i>)	Vienas ar keli
3.	Išplėstinės dokumentų aprašų kalbos (XML) formatai (<i>xml</i>)	Atvaizdavimo aprašo formatai (<i>css, xsl, xslt, fo</i>)	Vienas	Vienas ar keli taškinės grafikos vaizdų formatų (<i>tiff, jpg, png</i>) priedai	Vektorinės grafikos vaizdų ir teksto formatai (<i>pdf</i>)	Vienas ar keli
					Taškinės grafikos vaizdų formatai (<i>tiff, jpg, png</i>)	Vienas ar keli
4.	Vektorinės grafikos vaizdų ir teksto formatai (<i>pdf</i>)	ABBYY eFormFiller duomenų formatas (<i>ffdata</i>)	Vienas	Vienas ABBYY eFormFiller šablonų formato (<i>mxf</i>) priedas	Vektorinės grafikos vaizdų ir teksto formatai (<i>pdf</i>)	Vienas ar keli
					Taškinės grafikos vaizdų formatai (<i>tiff, jpg, png</i>)	Vienas ar keli
5.	Vektorinės grafikos vaizdų ir teksto formatai (<i>pdf</i>)	Išplėstinės dokumentų aprašų kalbos (XML) formatai	Vienas	-	Vektorinės grafikos vaizdų ir teksto formatai (<i>pdf</i>)	Vienas ar keli
					Taškinės grafikos vaizdų formatai (<i>tiff, jpg, png</i>)	Vienas ar keli

STANDARTŲ, REKOMENDACIJŲ IR KITŲ DOKUMENTŲ SĄRAŠAS

1. Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento specifikacija ADOC-V1.0.
  2. W3C rekomendacija „Pakopinės stilių lentelės“ (angl. „Cascading Style Sheets“), <http://www.w3.org/TR/CSS2/>, 2009.
  3. W3C rekomendacija „Hiperteksto dokumentų aprašų kalba“ (angl. „Hypertext Markup Language“), <http://www.w3.org/TR/REC-html40/>, 1999.
  4. W3C rekomendacija „Išplėstinė hiperteksto dokumentų aprašų kalba (antras leidimas)“ (angl. „The Extensible HyperText Markup Language (Second Edition)“), <http://www.w3.org/TR/2002/REC-xhtml1-20020801>, 2002.
  5. RFC 3986 „Universalusis išteklių identifikatorius (URI): Bendroji sintaksė“ (angl. „Uniform Resource Identifier (URI): Generic Syntax“), <http://www.ietf.org/rfc/rfc3986.txt>, 2005.
  6. W3C rekomendacija „Išplėstinė dokumentų aprašų kalba (penktas leidimas)“ (angl. „Extensible Markup Language – XML (Fifth Edition)“), <http://www.w3.org/TR/2008/REC-xml-20081126/>, 2008.
  7. W3C rekomendacija „Išplėstinė stilių lentelių kalba (XSL)“ (angl. „Extensible Stylesheet Language (XSL)“), <http://www.w3.org/TR/2006/REC-xsl11-20061205/>, 2006.
  8. W3C rekomendacija „XSL transformacijos“ (angl. „XSL Transformations“), <http://www.w3.org/TR/1999/REC-xslt-19991116>, 1999.
-